

תורתך שאלתי

עיון בפרשת נח בדרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

”... וישלח ידו ויקחה ויבא אתה אליו אל
התיבה” (ח.ט)

מדוע נצרכה לסיועו כדי להיכנס לתיבה?

- בכור שור: נח שלח את ידו לבדוק את רגליה וכנפיה של היונה, האם יש בהם חול או טיט, כדי לדעת האם קלו המים. משלא מצא בהם כל סימן, וגם בפיה לא היה מאומה, החזיר אותה נח אל התיבה.
- הנצי"ב מוולוז'ין: היונה שבה עד סמוך לתיבה, אך לא נכנסה אליה, משום שלא היה בפיה דבר להשיב את נח. היא סברה שללא תשובה אין לה לשם מה לשוב אליו. משראה זאת נח, חמל עליה, הושיט את ידו ולקחה, כדי שתנוח מעייפותה.

”ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם
פרו ורבו...” (ט, א)

**לאחר שאדם הראשון נתברך 'פרו ורבו', מדוע בירך
הקב"ה גם את נח בברכה זו?**

- רד"ק: לאחר שהתכסתה הארץ במים במבול התחדש העולם, שנהיה לתוהו ובוהו והיה צורך לברכו, כשם שבירך את אדם הראשון לאחר בריאת העולם, משום שהיה סוג של בריה חדשה.
- רש"י הירש: הקב"ה העניק לנח כוחות חדשים לאחר המבול, הברכה היתה חלק מהן.

”ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון
התיבה” (י.ח)

**מדוע המתין ארבעים יום עד שפתח את חלון התיבה,
ולא שלח מיד את העורב?**

- רמב"ן: נח רצה לשלח את העורב מיד בתום המבול, אך המתין ארבעים יום בצפייה לראות את האילנות שעל צמרותיהם מקננות הציפורים, כדי שבעל הכנף שהוא ישלח ימצא מנוח לכף רגלו. משראה את ראשי ההרים, שילח את העורב.
- רש"י הירש: נח לא פתח את חלון התיבה בתום המבול, אלא המתין ארבעים יום (כנגד פרק הזמן שנמשך המבול) משום שחשב, שהמים יעלמו בפרק זמן דומה. משהתברר לו, שעדיין אין מקום ראוי ליישוב, החליט להביט אל העתיד המתחדש ופתח את חלון התיבה.

”ויולד נח שלשה בנים את שם את חם ואת
יפת” (י, א)

מדוע יפת, שהיה הבכור, הוזכר אחרון מבין בני נח?

- סנהדרין סט ע"ב: 'תדע דקא חשיב להו קרא דרך חכמתן'.
- מדרש תנחומא (פרשה יב): 'וכי שם היה הגדול, והוא כתיב, 'אחי יפת הגדול' (לקמן י, כא), ולמה הקדים שם? לפי שהיה כשר ושלם לבוראו'.

”ויסגר ה' בעדו” (ז, ז)

מדוע הקב"ה סגר את התיבה, ולא נח?

- בכור שור: נח השאיר את הדלת פתוחה, שמא יש בעלי חיים שלא ידעו על קיומם ונותרו בחוץ. משהגיע המבול, סגר הקב"ה את הדלת, והיה זה סימן שכל סוגי בעלי חיים נכנסו לתיבה.
- רבי זלמן סורוצקין: נח אמנם ראה שאנשי דור המבול לא חזרו בתשובה, אך עם זאת, ידע שעדיין נותרה אפשרות שאחד מהם (כבודד) ישוב מדרכו הרעה ללא שיבחינו בו, ולא סגר את התיבה. נח השאיר זאת להקב"ה, שיוודע מחשבות בני אדם. משראה הקב"ה, שאיש לא חזר מדרכו הרעה, סגר את התיבה.

”כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה” (ט, ג)

מדוע הותר לאכול בשר רק לאחר המבול?

- מדרש אגדה (סימן ג): 'ולמה לא הותר לאדם לאכול בשר? כדי שלא יהא חוטא נשכר'.
- חזקוני: הקב"ה התיר לנח לאכול מבשר בעלי החיים, כהוקרה על שעל ידו באה ההצלה, ששימר אותם בתיבה במשך שנה שלימה.

”ותהי שרי עקרה אין לה ולד” (יא, ל)

מדוע כפל הלשון 'עקרה', 'אין לה ולד'?

- יבמות סד ע"ב: 'אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוא: שרה אמנו אילונית היתה, שנאמר 'ותהי שרי עקרה אין לה ולד', אפילו בית ולד אין לה'.
- רבינו בחיי: כדי להשמיענו שבדרך הטבע לא היו אמורים להיוולד לה ילדים, אלא שעשה הקב"ה נס גדול.

תורתך שאלתי

עיון בפרשת נח בדרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

"וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאַתּוֹ" (ח, ת)

לאחר שנכשלה שליחות העורב, מדוע נח שלח דוקא את היונה?

- רד"ק: משראה נח ששליחות העורב אינה מלמדת אותו מאומה על הנעשה מחוץ לתיבה, החליט לשלוח את היונה, שייחודה ביצירת קשר עם בני אדם ובנאמנותה להשיב לשולח מענה הולם בטרם שבה אל קינה.
- הנצי"ב מוולוז'ין: בתחילה שלח את העורב, שאינו רגיל לעוף למרחקים, ומשראה מים בסביבות התיבה, יצוא ושוב, חג מסביב לתיבה ולא עף רחוק יותר. משראה זאת נח, החליט לשלוח את היונה, שרגילה לעוף למרחקים, וידע שתרחיק נדוד ותמלא את משימתה.

"וַיַּפֵּץ ה' אֶתֶם מִשָּׁם עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ" (יא, ח)

לאחר שבלבל הקב"ה את שפתם, מדוע היה צורך גם לפזרם על פני כל הארץ?

- מדרש תנחומא (סימן כח): "אמר להם הקב"ה: אתם אומרים 'פֶּן נִפּוֹץ', אני מפּיץ אתכם, שנאמר 'וַיַּפֵּץ ה' אֶתֶם'".
- מלבי"ם: גם לאחר שבלבל הקב"ה את שפתם, עדיין היה חשש שמא ברצונם לשבת יחד יחטאו, ועל כן גם הפריד אותם זה מזה.

תשובות נוספות לשאלות אלו
ניתן למצוא בספר

'תורתך שאלתי'

עם 'תורתך שאלתי' אין יותר שאלות

- במהלך קריאת התורה עולות לך שאלות שונות על הפרשה?
- שואף להעשיר את השיח התורני סביב שולחן השבת?
- מעוניין להכין שיעורים על פרשיות התורה בקלות וביעילות?

מה השאלה...

ספרי 'תורתך שאלתי' מכילים אלפי שאלות לפי סדר פסוקי התורה. על כל שאלה מובאות בקצרה, בתמציתיות ובבהירות מרבית התשובות והפירושים שנכתבו על ידי מפרשי התורה, החל ממדרשי חז"ל, ראשונים, אחרונים ועד גדולי ימינו.

- ✓ פריצת דרך בלימוד פרשת השבוע.
- ✓ מעשיר ומרומם את שולחן השבת.
- ✓ אינדקס יעיל ונוח למפרשי התורה.
- ✓ אפקטיבי להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים.

רוצים להעשיר ולרומם את שולחן השבת שלכם?
סדרת 'תורתך שאלתי':
לימוד פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

3 כרכים ראשונים
על חומש בראשית
יצאו לאור!

פתאום
כולם
שו"תפים
בשולחן
השבת!

מאת המחבר:

הרב חגי ולוסקי

מורה / מגיד שיעור / מרצה
'תורתך שאלתי' - כלי העזר שלך
להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים!
מפתח מורחב ונח למפרשים
פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה!

מבצע לרגל
ההשקת
למזמינים
בחודש תשרי:
משלוח חינם
עד פתח הבית
'בכפוף חוקון. טגח

הזמינו עכשיו והמשלוח בדרך אליכם:
היכנסו לאתר: shaalti.co.il
במייל: A22348577@gmail.com
בטלפון: 052-9453811
בטלפון: 058-3213811

עוד סדרה מתכינה מבית:
אחת שאלתי
למדתי נעתי ונהניתי

